

ملائقہ اللہین

۱۳۲۸
۲۰۲۰۰۰۰۰۰۰۰

№23. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ قیمتى ۱۲ قېك ۲۳

— بالا، اوتانما، گل ياخونا مدرس افندی سنی تبرک ايلهسون.
Не стыдись, сын мой—иди по ближе, пусть „отецъ„ освятить тебя.

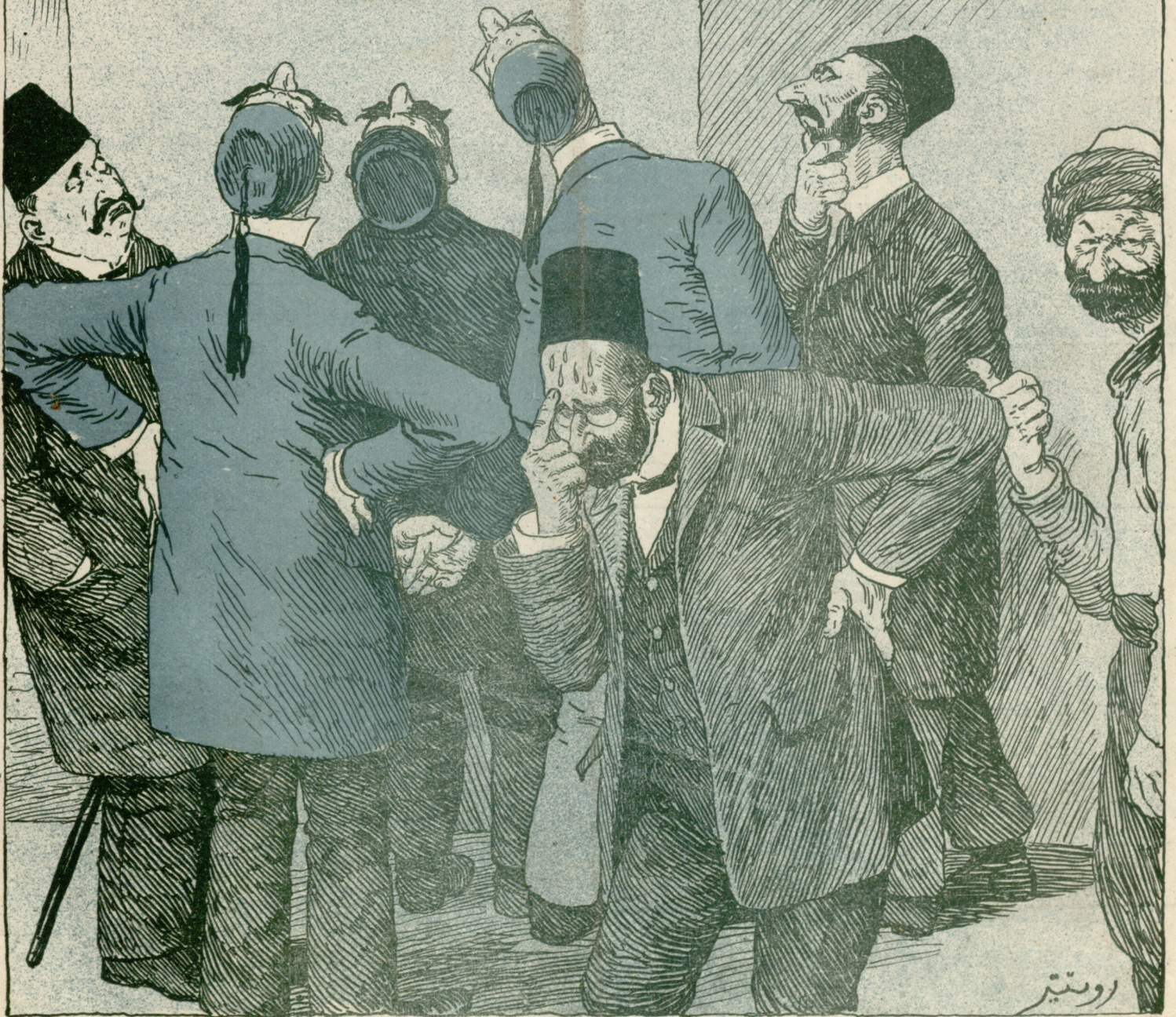
Литог. С. Быхова

شىمىدىلىك ھىرىنجىشنىڭ ئىشرا ئولنور

Шарада (название одной газеты)
تاپماچە (بو غازىتە نىك آدى نەدر)

كەڭەشچى

روىتىر

— آھ، چوخ ياخشى اولدى: من ايله بىلىردىم کہ برجه بى سواد منم، اما بو ملالارده اوخويا بىلىرلر

دانشگاه تهران
کتابخانه مرکزی

مگا بی غیرت دیسونلر،
دانشما، ایله اونی ایستورسن که بر یولوق ایل ایچینده

اودر که آخشاملار سکینه باجمی گوتوروب قبرستان بهانهسی
ایله گیدیریک قبرلرک دالینه چوکوب، خلوتجه باغه تماشا ایدیریک،
په په، نه گوزل باغدر.

دنیاده نه قدر عورت که خلق اولونوب، جمعیسی گلوب ار
لری ایله بو باغی گزوب گیدیرلر،

اما بیزیم محلهده اول اولای، بیز حسرت قالمیشیق، و جمعه
آخشامی لار قلمز سیخیلانده گیدیریم سکینه باجینی گوتورورم گید
بریک قبرستانه ایت باخاندان تماشا ایدیریک،
که اریمزه بی غیرت دیمه سونلر.

کشی لریمزگده چوخوسی هرهسی بر بالاجا اوغلان ایله باغی
گزوب دولانیرلر که اورک لری آچیلسون، و بیزی آپارمیرلار که
بی غیرت اولمسونلار.

اما نه گوزل باغ! نه خوشبخت انسانلار!...

« دهلی »

دهشتلی نطق

«جماحت، جماحت! وطن، مملکت خراب اولدی. باهمه
بونان ییله پیش از وقتدن ایرهلی، اقسام متنوعه مکتبخانهلر آچماق
لازمدر. غازوتلارک دلسوز و یورک یانديران حوادثی انسانک قو
لاغنده گوش زد اولانده در حقیقتده وطن درحقنده نه ایلیه جاغنی
یلیمیوب، گوزلرینک سرشگی آب نیسانک صویی کیمی آخیر.»

امضا: فاناتیزم دهلالی

(«حقیقت» ده بیژ بیژ سوزلر یازماغه باشلیوب)

گوزگز آیدین

ملنک آتاسی، مجاهدلرک باشچیسی، مشروطه مملکتک رئیس،
شرق و ایران نو روزنامه لرینی حیا سزلقلارینه گوره هلهجه اوز
کیفی ایلن محکمه سز، زادسز باغلادی. یعنی قوجه مشروطه پرستک
قباقچهده بر آجیغی وار ایدی. ایسته مشدی که عدلیه نی ده هلهده
نادنجلک و حیا سزلقنه گوره باغلاسون. اونلارده اونک سوزینه باخما
دیلا. روز نامه لرده بونک آجیقلی وقتنده بر آز فضولق ایله دیلر
اوده باغلادی. یعنی نه اولار قوجه کیشی در، اوزومزگکی در.
محمد علی میرزا دکل که، آجیغی توتوب باغلیوب. بو بارهده بر
آز فکر ایلدیم که ای ایران، ای کهنه ایران! ای ایرانلار
دیمشکن آلتی مین ایل پادشاهلی ایران، ای چوق حوادثلر و
منظرلر گورن ایران، ای قوت لیلری قوت سز ایدن ایران، ای هر
شیئی اوز رنگندن دوندن ایران، ای سید عبدالله لری یتشدیرن
ایران، ای مشروطه نی اگیشدیرن ایران، ای مملک و پارتی لاری
ده گشدیرن ایران!

ملا عمو، بو طور یازانده بردن سزک باکو قرمزی سقال

لیلارنک دگز قراقنده یغیشوب اوشاق بازلق ایلمه لری یادیمه دوشدی.
سوز سوزی چکر.

ایمدیده ایرانده مشروطه بازلار یادیمه دوشدی.
« آداس »

باغلارده

یای فصلی داخل اولانده، هر یانده یایلاقه گیتمک عادت اولوب،
کیمی گیدیر نخبچوانک بویوک دوز مکننده یایی کیچیریر، کیمی
قارا باغک بردع بازارینه گیدیر،

اما باکونک باغلارینک صفاسی اوزگه یایلاقلارده اله دوشمز.
یعنی اهالی ده شرطدر.

ییله ملاحظه ایله که باکو جماعتی، آیاقلاری یالین، آگین
لرینده چرکزی یا توژورقا، باشلارینده فس یا مانایا شیلیا پاسی،
یانلارنده ریالتی پالتارینده اوز اوشاقلاری، اگله شولر صحبت ایدیرلر
و هرهسی قباغنه بر قالاخ قوم یغوب، قومی ایشه ایشه دانیشیر:

— آخ، نامرد دنیا، گوره سن کیمه قالاچاقسان، گور نجه
ایگت لر تورپاخ آلتنه گوندرک، هانی کور کمدلی قاسم که اوچ یوز
آدامی دوگوب گیری قایتاراردی، الله رحمت ایله سون.
هامی: الله رحمت ایله سون.

— گنده، نوشون هله اونی دینورسن، پس صابونچی لی ایت
قتالی به سوزک نهدر که سوراخانلی لارک قباغنی کسیدی، دوگوب
قووالادی، قویمادی که نوفوت آپارسونلار.
هامی: الله رحمت ایله سون، یاخشی یول کسن ایدی.
اما رحمت لک خلا گویچکده ایگیت ایدی، رحمت لک همیشه
قالالی لارک قباغنه طبل سینج ایله چخاری.
الله رحمت ایله سون، الله رحمت ایله سون.

اما شاغانلی زاهد بکده یاخشی داش آتان ایدی، یادگزده درمی
که رحمت لک بر گون ووروب مردکانلی نک گوزینی چخارتمشدی.
الله رحمت ایله سون، الله رحمت ایله سون.

صحبتدن یاریم ساعت کبچمه مشدی که بوراده اوتوران بالاجه
اوشاقلار باشلادیلار بزی برینک اوستنه داش آتماغی، آتالاری ده
تماشا ایلیه ایله دیوردیلر: «ماشالله، منیم اوغلوم کورکندلی به اوخشیور.
سوز یوخ که باکوده اولان ایگیت اوزگه یانده اولایلمز.
الله باغیشلاسون.

« لاغلاغی »

رشت

کیچن گونه گون چاتماز، جالاسان گونی گونه! طوغریدانده
ملا عمو بویلهدر، بر نچه آی بوندان اول آدام هر نه ایستوردی
ایدیردی، مثلا، بر گون حکومت فراشی سلام ویرمیوب کیچنده

ايت باخاندان

تفليس ده ييزيم محلده بر باغ وار، آدى باتانيچيسقى در،
كيشى لر ديبورلر كه بو باغ بهار وقنى جتك بر گوشه سینه اوخشيور،
اما من يازيق هله ايندى يه كيمي بو باغى گورمه شم؛ اريم قويمور كه من اورايه
گيدهم، اريم دن اذن سزده گيتسم، ياخشى اولماز: اول، اريمى آلدالمش اولارام، ايكمجى ده
كه اريم خبردار اولسه، گلوب منى ووروب اولدورم.

بو باغ ييزيم ايويمزك ياننده در. بهار داخل اولان كيمي كوچه مزده ايگنه سالماغا ير
اولماز، ايله آدام در كه دسته دسته گلوب قايمزك قاباغندان كيچيرلر باتانيچيسقى باغه. گيدنلر ك
چوخيسى ده ييزيم كيمي آرواتلار در.
اما مسلمان آروادى دكلر، روس آروادلارى درلر، ايرمنى، گرجى، يهودى، فرنك آروادلارى درلر،
مسلمان آروادى يوخدر، چونكه كيشى لريمز ييزه اذن ويرميرلر.

بر گون ايوده اوتورمشديم، گوردوم كه كيشى حاضرلاشير گيتسون باتانيچيسقى باغه،
ديديم، آي كيشى، نه اولار كه بر منى ده آپارايدك اوراده غريبه غريبه گول و چيچك لره
تماشا ايدم ايديم. آخر ديبورلر كه دنياك هر طرفدن بورا غريبه غريبه آغاجلار گنوروب
سالويلار، نه اولار كه من يازيق ده بر اورايه گيدوب تماشا ايدم ايديم.
كيشى اوستومه ايله چيغردى كه آز قالديم اوزومدن گيدهم

ايندى دخى ييليرم كه باتانيچيسقى باغلار ييز مسلمان آرواتلارنك يري دكل. هميشه
آخشلار جماعت يغيشوب دولانان وقت، من گيديرم قونشومزده سكيه باجيني گوتورورم
گيديريك قبرستانه، اوراده قبرلر ك دالنه چوكوب، باغه تماشا ايديريك:
په په په، باغ نجه باغ! قدرنگا شكر الهى، آغاجلار ك ياپراقلارى هر سى بر رنك
چاير، گل لرك عطرى انسانى بى هوش ايدير،

ييله فكرده اوتوروب باغه باخانم برده گوروروك كه اوراده گزمن جماعتك ايچينده
مسلمان كيشى سى ده گورونور، چوخ وقت او كيشى لرك ايچينده منيم اريم ده اولور.

آخشم قايدوب ايوه گلنده ديبورم. «آي كيشى، بارى بر مگا دى گوروم، نيه ييزى
قويمورسكز كه گيدهك اوراده گزهك، ييز كه چارشوولنى يق، ييزى كيم تانياجاق؟»
كيشى مگا جواب ويرير:

ایرانده روسیه تهمسینه بورجلی اولان ایران رعیتی.

رویتیر

حاکم: خلقک بورجلی ویرمیونجه آپارون بونلاری قاتون طویلیمه.

Въ персій. Должники русско-подданныхъ. — Заприте въ конюшню, нака не залотять долга.

اعلان

فروختن استفاده ایدگز:

جميع مؤمن قارداشلاريمزه و مؤمنه باجيلاريمزه معلوم ايديرز که مغازامزده بو ايل نيسان آينده توتولمش و نيجه نفسی پاك قلبی صاف، مؤمن و ديندار ملالار طرفندن دعالانمش «آب نيسان» که هر جور دردرله شفا بخش در، ساينلماه در، قيمتی چوق مناسبدر، خواهش ايدنلر بو آدرسه رجوع ايتسونلر: نخچوان «ملا مفرض»
Священная майская дождевая вода, исцеляет многія болѣзни, продается въ магазинѣ Нахичеванскаго духовнаго правленія

داسيماغه پوسته خانلر ايجاد اولوندى، تيلغرافلر تاسيس اولوندى.
هانى كهنه مكتبلرزمز؟ قارائلق، مردار، زيبيللى مدرسهلرزمز،
دگنكلرزمز، فلقهلرزمز، مير غض معلملرزمز، بد بخت اوشاقلارزمز؟
بونلارگوز قباغندهر: گنجده همشهريلر اكسيه سينك جنبنده كي
حجره لره گيت گور نه گوررسن.
«همان است، همان است»

دنگه سر

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

محترم اوخوجیلاریمزه لازم بیلیریک خبر ویریک که بوندان
سورا برنیچه وقت ژورنالیمزه علاحه اعلان ورقه لری چاپ اولونمایاجق.

اعلانلار

Carver Cotton cin Co East Bripevater' Mass
 قارویر فاتون چین شرکاسی بریدژیواتور.
 تکلیف ایدیر هر قسم ماشین و آلات، مثلا، چین، ال ایله ویا قایشیله ایشلیهن
 هر یو کلسده لیفتلر، پامبوک تمیزلین زاوودلار قوروب ایشلمک.
 بوتون روسیه ایچون تک وکیلی:
 باکوده استیپون قارداشلارک تجارت ایوی
 Торговый Домъ бр. Степунъ, Баку
 شعبه لری: مروده، قوقانده، تاشکنده، باطومده. نماینده لری:
 تفلیسده پ. د. پوللاق و شرکاسی. تیلیفون ۲۸
 تلخنیچیسقی دوم ا. ع. قیسسیر، تفلیسده، تیلیفون ۶۸۷

Докторъ медицины
 Я. Б. ЧУДНОВСКІЙ

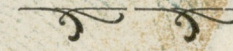
نیروی و ایجری ناخوشقلری: قبول ایلدور گوندهک
 ساعت بش یاریمدن یدی یاریمه کیمی.
 Адрес: Петербургская ул. д. 3

ایلیکتریک گیلز فابریقاسی
 روزا
 تفلیس، اوچیینی پهره اولوق، تیلیفون نمره ۲۰۲
 غریبه اعلا گیلزلر
 اڭ نازیک فرنگستان کاغذندن
 هر یانده ساتیلرلر

ایریس
 اصل فقط
 اینیم سترکتینگ، موسکوا

کذا: عامه لی قوچی لارک بو حرکتندن حقیقی، یعنی ناستویاشچی
 قوچیلر غلیانه گلوب (عمله موتا) به نفر اعلان ایدوب (بایقوت)
 ایتدیلر.

کذا: کونیک کندنده مغفرت فروشلردن بر نفر آخسام
 بریسینک ایوینده مسافر اولور: ییوب ایچندن سوگره ایمانه قریان
 اولدوقیم عادتلی اوزره اوز حرم خانه شی ظن ایدوب اوزینی
 ضبط ایده بیلیموب (و زوجنا من الحورالعین) دییوب. جماعت یغیلوب
 مؤمن کشینی رسوای جهان ایدوب، یعنی حقده جور به جور
 فالایق ایشلری روا گوروللر. مثلا، بیلینه (کوپه) سالوب باشه
 گوزینه ده (زهلی) سالورلر، گوبا که مظلوم و معصوم گناه کارایمش
 اما..... قفیرک قباغه او جور یازیلوبمش...
 سوگره مظنن صورتده گتوروب محل مقصودی اولان مرکز
 دار تعلیمه. یعنی قوچی مهمابخانه سه نقل ایدیلر.

اعلان
 ملا نصرالدين اداره سی طرفندن با کونک دعوا وکیل
 لرینه خبر ویریلور که نجات جمعیتندن ۲۹ منات ۵۴ قگی
 آلماقدن اوتری با کو سودینه شکایت ویرمک لازم اولو
 بدر. هر بر وکیل بو پول لاری نجاتدن آلمای بوینسه
 چکسه، پولک ۲۵ مناتی ویرهریک اوگا. قالدان دورت منات
 ۵۴ قگی گوندرسون اداره مزه.
 خواهش ایدنلر خبر ویرسونلر.

قاخ

— هیه دیدک قاخ؟
 — باکو معلم لرینک بیغلارینه باخ.

هانری

هانى آچما چوخالارمز. اوزون، قالدن، لتلی، کسمه پاپاقلارمز؟
 پاسلی دابان، میخ نالچالی باشماقلارمز، هانی ایولرزمزی ایشیقلا دیران
 صینیق، سوکوک، سونوک پی سوزلرزمز. دار، قارائلق، زيبيللى، جا
 مرلی یوللارمز، کوچهلرزمز. بو کوچهلرده الی فنارلی گیتدیگمز
 گونلر؟ نجه اولدی اوزاق یوللارده آرابالارده چکدیگمز زحمتلر.
 هانی کاغذ آپاران قاصدلرزمز؟ بونلار گیتدی، ایشلر دگشیریلدی :
 چوخالار گودلدى، پاپاقلار نازیلدى. باشماقلار مست اولدى، مستلر
 چکمه اولدى، پی سوزلر ایلیقتریق اولدى، ایولرزمزک پلانلی دگشیر
 یلدى، دیوارلر نازیلدى. پنجرهلر بوئودى، گبندلرزمز چاتما اولدى.
 کوچهلرزمز گیشلندى. پالچیقلر گوتوزولدى، ایلیقتریق ایله یوللارمز.
 کوچهلرزمز ایشیقلا ندی. آرابالار عوضنه پارا ووزلار عمله گلدى.
 آلتی گونلک یوللاری آلتی ساعتده گیده بیلدیک. کاغذلرزمزی

مورغول شیومسی

بیکارلق هر چند گوزل ایشدی کار آشماز،
افکاره طالارسان دخی غفلت باسار آشماز،
لیکن سگاده ملا ییله کسب یاراشماز،
یکشنبه گونی جمعه اولوب «ایل» بازار آشماز،
آل ویر ایلدک بسدی یتر گل یاتاق ایندی،
بوندان سوگره شیرین یوخویه گل یاتاق ایندی.

یندی سزه بو کسب تجارت به نهایت،
مطلوبزه چاندز بو جهان قالدی قیامت،
ایندی داخی یوق جمعه جماعت نه امامت،
بش گون قالان عمری دخی لازمدی فراغت،
چون کنج قناعتده اولور گنج آ ملا،
عینیله بونی گوستری شطرنج آ ملا.

خدمت ایلدوز ملته الحق بکفایت،
هیچ کسده داخی قالمادی بر حق شکایت،
احکام الهی سزیله اولدی حمایت،
تفسیر ایلدوز امته هر گونده مین آیت،
گر قدریگزنی بیلمه دیسه ملت آ ملا،
مطلق گورونور بوردا بر آزلت آ ملا،

زحمتلریگز جمله سی منظور خلیق،
مکتب لرگز حس توجه لره لایق،
آثار معارف لرگز کشف حقایق،
مجلس لرگز عامه تدقیق دقایق،
یازماق بولاری الده قلم دورماز آ ملا،
تشریحی نه لازم گورونور آز ماز آ ملا.

وحشی کبی بو ملتی سز ایلدز انسان،
هر یانده تجمع ایدر علم اهلی در عرفان،
ارباب دکا، کتیز هنر، رند سخن دان،
هر درلو قیافتده گزرلر بلی نادان،

دوئمش برسی زیده، بری عمره آ ملا،
تربیا نه، کیمی بنه، کیمی خمره آ ملا،
رحمت اوخو گورسن بولاری شهره آ ملا.
..... گینه او

تیلغراف خبر لری

خصوصی مخبر مردن

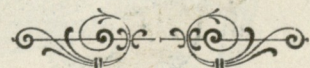
نوخی: عمله موتالارک تعطیل مشغله یعنی (زاباستووقا) ایله دیکارندن
شهرده بویوک هیجان وار: ایله که ۳ (متعه)، ۷ (زوج آخر)، ۵
(صیغه)، ۹۴ (نمبره) نکاح (بایادا) قالب، یعنی ۴ گوندر قید و
دفتر اولمیور.

آجیفدان روس قونسولخانه سنک میرزاسی پاشا خان جنابلرینه بوزجه
تومان ویروب روس رعیتی اولورایدی و جنرال قونسول اشطریطر
فوراً دولت مهری ووروب بلیطی تصدیق ایدریدی، و یا اینکه
تاجر باشی حاجی صمد شیروانی-دره خلوت تولکی بک قتره سی
کبی کار گذاریده قیلچاسینی قیلچاسینک اوستنه آشوروب دیدیدی:
ای جماعت، هرکاه اشطریطر جنرال قونسولدر، منده بالاجا قونسولام...
اما ایندی اوزگه جوردر، ورق چونوب و گوردیگن آغاجلار
کورک لگه کسلوب، اشطریطر معزول اولوب گیتدی، اونک یرینه
بر تازه قونسول گلدی، و اول بیچاره پاشا خانی گناهی اولمیا
اولمیا قونسولخانه دن ایشگه سالدی، یعنی «پاشول» ایلدی، اما طو
غریدنده پاشا خانک تقصیری یوخ ایدی، بیچاره آلتی ایل قونسو
لخانه ده صداقت ایله قوللوق ایدوب سوموک سیندیرمشدی، و بو
قدر وقتده آنجاق جزئی رشوت ییوب که روی هم قرخ و یا
اللیجه توماندان آراق دکل.

تازه قونسول چوخ بدعنلر ایستور قویسون، مثلا، هامویا اعلان
ایدوب که «هر کس تاجر باشیدان، یعنی سوزیم آغزمه، استغفرالله.
«بالاجا قونسولدان» شکایتی اولسا، قورقمیوب گلوب ایلسون»، باخ بو
هیچ کیچن ایشلره بگزه میر.

نیچه هفته بوندان اول «بالاجا قونسولا» بر نایب سه چیدیدی
و بویله دیورلر که قونسولک خیالی وار یواش بواش ایشلری نایبه
رجوع ایلسون، چونکه یازیق بالاجه قونسول عمرنده الف بی
دیمیوب و اوز آدینده یازماق یلمیر، درد بوردا هر که قونسول
رعیت ایشلرینه یاخشی باخماقا ایدی صحیح آدم مستشار قویوب،
یعنی «بالاجا قونسولک» النی ایشدن چخاردوب، دیمک یازیق لارک
چورگنه باعث اولوب و بودا انصافدان اوزا قدر، بونلارک هاموسی
جناب نجم الدوله نیک یازدیقنه گوره قویروقلی یولدوزک تأییدر، الله
تازه روس رعیتلرینک دادینه ییتسون، چونکه قونسول اونلاری
رعیتلگه قبول ایلمیور، حیف باشبورطالارا و پاشا خانا ویریلن
پوللارا که هاموسی هدر گیتدی.

سوسمارالدوله

بیان تشکر

جناب ملا عموا!

محترم ژورنالگزده نوییل مکافاتنه نائل اولانلارک زمره سنده
اطبای زماندن ایرانلی حاجی حکیمک اسمی ده یاد اولوندقدن بو
سفر گرفتار اولدوقیم (ماشاره) علتته ذات عالی لرگزک توصیه سی ایله
دیگر دوقتورلر منللو او جنابی ده دعوت ایلدیک و اونک علم
طبابتده ید طولا صاحبی اولماقنی بونلارده اعتراف ایدوب، (مشار
الیهک) مداوانسی مناسب گوردیلر، و حقیر بو سایه ده موت محققدن
خلاص اولوب و اوگا بناء او جنابک حقنه رضامندلگمی وظیفه دن
عد ایدیرم.

امضا: بر نفر چوونیک

